

De analyse van criminele infrastructuren. Verslag van een pilotproject (2005). P.P.H.M. Klerks en N. Kop (Onderzoeksgroep Politieacademie, Apeldoorn). Verkenningen 13

Doelstelling

Het beantwoorden van de vraag in hoeverre en op welke wijze het concept criminele infrastructuren een meerwaarde kan bieden bij het beschrijven en begrijpen, de preventie, de beheersing en daadwerkelijke bestrijding van georganiseerde en andere vormen van criminaliteit.

Onderzoeksvragen

1. Hoe is het concept 'criminele infrastructuur' op basis van wetenschappelijke literatuur en uit de praktijk verkregen inzichten te definiëren en operationaliseren?
2. Welke gegevens(bronnen) zijn er nodig om het aldus geoperationaliseerde concept een praktisch bruikbare invulling te geven?
3. Op welke wijze kunnen criminele infrastructuren het best in kaart worden gebracht voor beleids- en tactische doeleinden?
4. Welke mogelijkheden en knelpunten dienen zich aan bij het realiseren van een 'analyse criminele infrastructuren' onder operationele omstandigheden, en hoe kan binnen deze condities een optimaal resultaat worden bereikt?
5. Hoe kan het instrument 'analyse criminele infrastructuren' worden ingebed in de beleidscyclus, in het tactisch researchewerk en in de basispolitiezorg?
6. Hoe verhoudt het zich tot andere instrumenten van strategische analyse van georganiseerde criminaliteit?

Methoden van onderzoek

- literatuuronderzoek
- documentenanalyse
- interviews (N=35)

Samenvatting

In deze studie staat het concept van 'criminele infrastructuren' centraal, waarvan de bruikbaarheid voor de preventie en beheersing van (georganiseerde) criminaliteit nader wordt onderzocht. Dat gebeurt in twee stappen. Eerst wordt aan de hand van een uitgebreide literatuurstudie gepoogd een handzame definitie te geven van het begrip criminele infrastructuren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in sociale en fysieke infrastructuren, die tezamen weer deel uitmaken van een meeromvattende 'criminele constellatie'.

Het onderzoek focust in eerste instantie op de fysieke infrastructuur en de vraag wat een onroerend goed - een winkelpand, huis of horecabedrijf, tot een onwettige structuur maakt c.q. wanneer het beschouwd kan worden onderdeel van een vooropgezette dan wel aanwezige criminele infrastructuur. Op basis hiervan wordt een aantal 'proposities' en hypothesen geformuleerd die worden getoetst in het tweede deel, een veldonderzoek in een middelgrote gemeente waarvan met behulp van allerlei gegevens en gegevensbronnen de criminele kaart wordt geschetst. Daarbij wordt gepoogd informatie en kennis uit verschillende, vooral politiebronnen (waaronder de wijkagent) bijeen te brengen en te integreren.

Dit mondt uit in een beschrijving van een *local crime scene*, met inbegrip van daarbij betrokken personen, families e.d. (sociale netwerken) en locaties, die in dat verband worden gebruikt voor uiteenlopende doeleinden (fysieke infrastructuur).

Met name de toegepaste methodiek van informatiegaring en -veredeling bevat handvatten en leermomenten voor de operationele politiepraktijk. In die zin is het veldonderzoek een goed voorbeeld van informatiegestuurd politiewerk (IGP).

Een vraag die evenwel nog niet geheel beantwoord kan worden, betreft de meerwaarde van het concept criminele infrastructuur voor de operationele politiepraktijk. Het (b)lijkt lastig om een goede operationele definitie te vinden, die politiemensen daadwerkelijk verder helpt om meer greep te krijgen op de (georganiseerde) criminaliteit in hun werkgebied.